

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004040

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-11-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського № 7-А від 16 січня 2026 року

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цянь Сюй ..

2. Xu Qian

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0000-2600-1763

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 26-12-2025

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11181

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41.11, 18.41.11.11, 18.41.51, 18.41.51.13

Тема дисертації:

1. Феномен гітари в музичному мистецтві Європи та Китаю: історичні проєкції
2. The phenomenon of the guitar in European and Chinese musical art: historical projections

Реферат:

1. Сучасний етап розвитку гітарного мистецтва позначений інтенсивними процесами глобалізації й міжкультурного діалогу, які зумовлюють розширення географічного, жанрово-стильового та соціокультурного вимірів художньої практики інструмента. У цьому контексті гітара дедалі частіше постає як медіатор між різними культурними кодами, інтерпретуючи та транслуючи образи, теми, стилістичні принципи, що походять із позаєвропейських традицій. Одним із найвиразніших прикладів цього процесу є зростання ролі Китаю, де з 1990-х років почало формуватися потужне осереддя гітарного життя, яке не лише запозичує західні моделі, а й пропонує нові напрями для художньої рефлексії. Про це свідчить стрімке інституційне утвердження гітари в системі вищої музичної освіти Китаю, становлення національної школи виконавства, що послідовно формує покоління музикантів світового рівня (зокрема Сюефей Ян, Су Мен, Лі Цзе). Гітарні конкурси і фестивальні платформи Китаю за останні двадцять років виявилися потужними

концертними й освітніми осередками міжнародного значення. Водночас відбувається активне включення китайських естетичних, філософських, поетичних і музичних наративів у світовий гітарний репертуар. Представники новітньої композиторської школи, зокрема Стівен Госс, Тан Дун, Марк Хаутон, Вейнан Ся, Янфань Сюй дедалі частіше звертаються до образів китайської культури як джерела натхнення. Це проявляється у специфічних фактурних рішеннях, тембрових ефектах, цитуванні традиційної китайської поезії, використанні інтонаційних та ладових моделей, властивих східній музичній традиції. Така інтеграція набуває глибокого художнього сенсу, оскільки знаменує відхід від поверхового екзотизму, що панував у підходах до східної культури до середини ХХ століття, на користь усвідомленого міжкультурного діалогу. Цей перехід засвідчує зміну парадигми у сприйнятті «іншого» в академічному мистецтві кінця ХХ – початку ХХІ століття. Відтак, гітарне мистецтво у ХХІ столітті постає як динамічне поліфонічне середовище, де Захід і Схід не протистоять, а співіснують, утворюючи нові форми музичної ідентичності, що відповідають складності сучасного культурного ландшафту. Зростаюча полістилістичність і мультикультуралізм інструментальної практики зумовлюють потребу її ґрунтовного наукового осмислення: це відкриває нові горизонти творчості й дає змогу глибше оцінити багатогранність гітари як моста між культурами, часом, традицією і новаторством. Саме тому дослідження феномена гітари в музичному мистецтві Європи та Китаю крізь призму історичних проєкцій є надзвичайно актуальним і своєчасним. Воно дозволяє не лише простежити еволюцію інструмента як культурного явища, а й сприяти глибшому розумінню діалогу культур у світлі глобалізаційних викликів і зростання значення полікультурності. Такий підхід відповідає сучасним потребам музикознавства і водночас робить вагомий внесок у формування нових тенденцій виконавської практики, а також у збереження й розвиток культурної спадщини, що формується на перетині історії, культури та музичних інновацій. Об'єкт дослідження – гітарне мистецтво Європи та Китаю. Предмет дослідження – феномен гітари в музичному мистецтві Європи та Китаю. Мета дослідження – осмислити процеси еволюції гітари як соціокультурного та музичного феномена крізь призму історичних проєкцій становлення й міжкультурної взаємодії європейської та китайської гітарних шкіл. Наукова новизна роботи полягає в тому, що в українському музикознавстві вперше: комплексно розглягнуто гітару як соціокультурний та музичний феномен із визначенням історичних паралелей та відмінностей розвитку в контексті традицій європейського і китайського мистецтва; визначено роль ключових соціокультурних і мистецьких чинників, які впливали на формування класичного образу гітари у Західній Європі та становлення гітарної школи в Китаї; проаналізовано міжкультурні взаємодії та впливи, що відбувалися у процесі транснаціоналізації гітарного мистецтва (зокрема, на прикладі діалогу між західними та східними музичними традиціями); досліджено мистецькі інтенції західноєвропейських та китайських композиторів, а також особливості виконавської практики в історичних проєкціях та в контексті сучасних тенденцій гітарного мистецтва

2. The current stage in the development of guitar art is characterised by intensive processes of globalisation and intercultural dialogue. These processes have expanded the instrument's artistic practice across geographical, stylistic, and sociocultural dimensions. In this context, the guitar increasingly functions as a mediator between different cultural codes, interpreting and transmitting images, themes, and stylistic principles originating from non-European traditions. A notable example is China's growing involvement, where a vibrant centre of guitar culture has emerged since the 1990s. This centre not only adopts Western models but also contributes new directions for artistic reflection. This is evidenced by the rapid institutionalisation of the guitar in China's higher music education system and the establishment of a national performance school that has consistently produced generations of internationally acclaimed musicians, including Xuefei Yang, Su Meng, and Li Jie. Over the past two decades, China's guitar competitions and festivals have become important international platforms for both performance and education. At the same time, Chinese aesthetic, philosophical, poetic and musical narratives are being actively incorporated into the global guitar repertoire. Representatives of the latest generation of composers, such as Stephen Goss, Tan Dun, Mark Houghton, Weinan Xia and Yangfan Xu, are increasingly turning to Chinese cultural imagery for inspiration. This can be seen in their use of specific textural solutions and timbral effects, quotations from traditional Chinese poetry, and intonation and modal patterns that are characteristic of

Eastern musical traditions. This integration has deep artistic significance as it marks a shift away from the superficial exoticism that dominated approaches to Eastern culture until the mid-20th century towards conscious intercultural dialogue. This transition attests to a paradigm shift in the perception of 'the other' in academic art at the turn of the 21st century. Consequently, 21st-century guitar art emerges as a dynamic, polyphonic environment in which Western and Eastern influences coexist to form new musical identities that reflect the complexity of the contemporary cultural landscape. The growing polystylistic and multicultural nature of instrumental practice necessitates a thorough scientific understanding: this opens up new creative horizons and allows for a deeper appreciation of the multifaceted nature of the guitar as a bridge between cultures, time, tradition, and innovation in the context of globalisation and multiculturalism. This is why studying the guitar's role in European and Chinese musical art, through historical projections, is so relevant and timely. This approach enables us to trace the evolution of the instrument as a cultural phenomenon and contribute to a deeper understanding of the dialogue between cultures in light of the challenges of globalisation and the growing importance of multiculturalism. This approach meets the current needs of musicology while also making a significant contribution to the development of new performance techniques and the preservation and development of cultural heritage formed at the intersection of history, culture, and musical innovation. The study focuses on the guitar art of Europe and China. The subject of the study is the historical development of the guitar as a sociocultural and musical phenomenon within European and Chinese traditions. The study aims to analyse the guitar's role in European and Chinese musical art through historical projections, revealing its evolutionary transformations and socio-cultural significance, as well as the intercultural interactions that shaped European and Chinese guitar schools and their creative dialogue. The scientific novelty of the work lies in its systematic comparison of the guitar's development as a sociocultural and musical phenomenon in European and Chinese traditions—an approach employed for the first time in Ukrainian musicology. This analysis identifies historical parallels and divergences, determines the role of key historical, musicological, sociocultural, and artistic factors in the formation of the classical guitar in Western Europe and the establishment of the guitar school in China, examines intercultural interactions during the transnationalisation of guitar art, and investigates the artistic intentions of Western and Chinese composers alongside performance practices within historical and contemporary contexts. The study provides a comprehensive historical, musicological, and sociocultural analysis of the guitar, allowing a deeper understanding of its role in European and Chinese musical spaces.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Цянь Сюй. Гітара і віуела як соціокультурний феномен Іспанії XV–XVI століття // Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич, 2024. Вип. 9. Т. 2. С. 129–135.
- Цянь Сюй. Гітара у Франції доби Людовика XIV: місце та роль інструменту при королівському дворі // Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич, 2025. Вип. 86. Т. 3. С. 112–118.
- Цянь Сюй. Становлення гітарної школи у Китаї: шлях Чен Чжі // Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич, 2025. Вип. 87. Т. 3. С. 110–115
- Xu Qian. Guitar Concept in the Modern Art Space: Music, Literature, Media // LOGOS: A Journal of Religion, Philosophy, Comparative Cultural Studies and Art. 2024. № 118. P. 190–199.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іванніков Тимур Павлович

2. Tymur P. Ivannikov

Кваліфікація: д. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7958-8799

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єргієв Іван Дмитрович

2. Ivan D. Yergiyev

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8623-2010

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткаченко Вікторія Миколаївна
2. Viktorya M. Tkachenko

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2558-2863

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Різаєва Ганна Євгенівна
2. Ganna E. Rizaieva

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2909-5253

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Северинова Марина Юріївна
2. Marina Sevrynova

Кваліфікація: д. мист., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2461-2453

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Жаркова Валерія Борисівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Жаркова Валерія Борисівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Волосатих Ольга Юріївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна